

Примітки до річної фінансової звітності за 2019 рік

ТОВ "Мокрянський кам'яний кар'єр №3"

Зміст

1.	Інформація про компанію	2
2.	Основа підготовки фінансової звітності та суттєві положення облікової політики.....	2
2.1.	Основа підготовки фінансової звітності	2
2.2.	Середовище, в якому Компанія здійснює свою діяльність	2
2.3.	Суттєві принципи облікової політики	3
2.4.	Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності	17
3.	Суттєві бухгалтерські оцінки і судження	19
4.	Прийняття нових чи переглянутих Стандартів та Інтерпретацій.....	20
5.	Операції з пов'язаними особами	21
6.	Елементи операційних витрат, інші доходи, витрати та коригування, що включені до Звіту про комплексний прибуток (збиток)	22
6.1.	Елементи операційних витрат	22
6.2.	Інші операційні доходи та інші доходи	22
6.3.	Інші операційні витрати та інші витрати.....	23
6.4.	Фінансові витрати.....	23
6.5.	Винагороди працівникам.....	23
7.	Податок на прибуток	23
8.	Основні засоби	24
9.	Нематеріальні активи	26
10.	Товарно-матеріальні запаси	26
11.	Дебіторська заборгованість з основного виду діяльності та інша дебіторська заборгованість	27
12.	Грошові кошти та їх еквіваленти	28
13.	Зобов'язання з пенсійного забезпечення	28
14.	Позикові кошти.....	30
15.	Кредиторська заборгованість з основної діяльності та інша кредиторська заборгованість	31
16.	Податки та збори до сплати	31
17.	Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики	31
18.	Управління фінансовими ризиками.....	31
19.	Управління капіталом	32
20.	Події після закінчення звітного періоду	Error! Bookmark not defined.

1. Інформація про компанію

ТОВ «МКК №3» - підприємство промисловості нерудних будівельних матеріалів по виробництву натуральних заповнювачів із природного каменю з максимальною потужністю 1175,2 тис. м³/рік щебню. Кам'яні породи являються одними з найбільш поширених видів природних ресурсів на Землі. Основними натуральними заповнювачами дорожніх сумішей являють щебінь, пісок і гравій. В якості головного компонента асфальту і бетону данні заповнювачі використовуються при будівництві автострад та мостів, житлових і промислових будівель. Заповнювачі широко використовуються не тільки завдяки розповсюдженню в природі, але й з економічних міркувань.

2. Основа підготовки фінансової звітності та суттєві положення облікової політики

2.1. Основа підготовки фінансової звітності

Фінансова звітність Компанії підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) в редакції, затвердженій Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності (Рада з МСФЗ) і опублікованих на сайті Міністерства фінансів України.

Дана фінансова звітність була підготовлена відповідно до принципу оцінки за первісною вартістю. Фінансова звітність представлена в гривнях, а всі суми округлені до цілих тисяч, крім випадків, де вказано інше.

Подана фінансова звітність затверджена Зборами акціонерів і зміни в неї вноситися не будуть.

2.2. Середовище, в якому Компанія здійснює свою діяльність

В Україні спостерігається значна політична та економічна нестабільність.

Економічна ситуація відрізняється досить високими темпами інфляції та відсотковими ставками. Протягом 2019 року спостерігається помірне відновлення економічного зростання, яке супроводжувалося поступовим зростанням доходів населення, зниженням ставок рефінансування, стабілізацією обмінного курсу української гривні по відношенню до основних іноземних валют, а також зростанням ліквідності банківського сектора.

Податкове, валютне та митне законодавство України може тлумачитися по-різному й часто змінюється (Примітка 20). Подальший економічний розвиток України значною мірою залежить від ефективності економічних, фінансових та монетарних заходів, яких вживає уряд, а також від змін у податковій, юридичній, законодавчій і політичній сферах та завершення бойових дій на Сході країни.

Керівництво визначило резерви на знецінення з урахуванням економічної ситуації і прогнозів станом на кінець звітного періоду.

Керівництво не може передбачити всі тенденції, які могли б вплинути на економіку України, а також те, який вплив (за наявності такого) вони можуть вчинити на фінансове становище Компанії. Керівництво впевнене, що в ситуації, що склалася воно вживає усіх необхідних заходів для забезпечення стабільності і подальшого розвитку.

2.3. Безперервність діяльності Компанії.

Дана фінансова звітність була підготовлена відповідно до принципу безперервності діяльності, згідно з яким всі активи реалізуються і зобов'язання погашаються в ході звичайної господарської діяльності. Відновлення активів Компанії, а також майбутня діяльність Компанії схильна в значній мірі поточним і майбутнім змінам в економічному середовищі. Фінансова звітність не містить будь-яких коригувань, які вказували б на здатність Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Компанія, як суб'єкт господарювання, має намір продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Оцінюючи безперервність діяльності Компанії керівництво бере до уваги всю наявну інформацію щодо близького майбутнього (але не обмежуючись ним) - принаймні 12 місяців зі звітної дати.

2.4. Суттєві принципи облікової політики

Облікова політика, викладена нижче, застосовувалася послідовно до всіх періодів, поданих у цій фінансовій звітності. Крім змін в обліковій політиці в результаті переходу на МСФЗ (IFRS) 9 і МСФЗ (IFRS) 15 з 1 січня 2018 р., дані принципи застосовувалися послідовно відносно всіх періодів, поданих у звітності, якщо не вказано інше.

Основні положення облікової політики щодо фінансових інструментів і визнання доходу, що застосовувалися до 31 грудня 2017 р. представлені в Примітці 23.

а) Операції та залишки в іноземній валюті

Функціональною валютою даної фінансової звітності є українська гривня. Операції в іноземних валютах перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом, що діє на дату здійснення операції. Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах на звітну дату, перераховуються в гривні за курсом обміну, що діє на цю дату. Немонетарні активи і зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах, перераховуються в гривні за курсом обміну, що діє на дату здійснення операції.

Всі курсові різниці, що виникають при погашенні або перерахунку монетарних статей, включаються в звіт про сукупний дохід.

б) Визнання доходу

Виручка - це дохід, що виникає в ході звичайної діяльності Компанії. Виручка визнається в розмірі ціни угоди. Ціна угоди являє собою відшкодування, право на яке Компанія очікує отримати в обмін на передачу контролю над обіцяними товарами або послугами покупцеві, без урахування сум, одержуваних від імені третіх сторін.

Виручка визнається за вирахуванням знижок, повернень і податку на додану вартість, експортних мит і інших аналогічних обов'язкових платежів.

Контракти Компанії з покупцями це договори з фіксованою винагородою та зазвичай включають авансові і відкладені платежі для одного контракту. Як правило, продажі здійснюються з передплатою або кредитним терміном до 60 днів, із подальшою класифікацією торгової дебіторської заборгованості як оборотні активи.

Дебіторська заборгованість визнається, коли товари поставлені або відвантажені на основі умов доставки, так як на цей момент відшкодування є безумовним з огляду на те, що наступ терміну платежу обумовлено лише часом (Примітка 14). Активи за договорами є несуттєвими і, відповідно, не представлені окремо в фінансовій звітності.

Зобов'язання по договорах реалізації - це зобов'язання Компанії передати покупцеві товари або послуги, за які організація отримала відшкодування від покупця.

Продаж товарів

Продажі визнаються на момент переходу контролю над товаром, тобто коли товари поставлені покупцеві, покупець має повну свободу дій щодо товарів і коли відсутнє невиконане зобов'язання, яке може вплинути на приймання покупцем товарів. Поставка вважається здійсненою, коли товари були доставлені в певне місце, ризики зносу і втрати перейшли до покупця, і покупець прийняв товари відповідно до договору, термін дії положень про приймання закінчився або у Компанії є об'єктивні докази того, що всі критерії приймання були виконані.

Виручка від продажів зі знижкою визнається на основі ціни, зазначеної в договорі, за вирахуванням розрахункових знижок за обсяг. Для розрахунку і створення резерву під знижки використовується метод очікуваної вартості на базі накопиченого досвіду, і дохід визнається тільки в тій сумі, щодо якої існує висока ймовірність того, що в майбутніх періодах не відбудеться значного зменшення визнаної суми. Зобов'язання по поверненню визнається щодо очікуваних знижок за обсяг до сплати покупцям щодо продажів, здійснених до кінця звітного періоду.

Продажі транспортних послуг

Компанія надає транспортні послуги покупцеві після переходу до нього контролю над товарами, виручка від таких послуг вважається окремим обов'язком до виконання і визнається протягом періоду надання таких послуг, так як покупець одночасно отримує і споживає вигоди.

Компанія надає послуги за договорами з фіксованою винагородою. Виручка від надання послуг визнається в тому звітному періоді, коли були надані послуги. Виручка визнається виходячи з обсягу послуг, фактично наданих до кінця звітного періоду, пропорційно до загального обсягу послуг, що надаються. Виручка визначається на підставі фактичного відстані щодо загального очікуваної відстані при доставці.

Якщо договори включають кілька обов'язків до виконання, ціна угоди розподіляється на кожен окремий обов'язок до виконання виходячи зі співвідношення цін при їх окремому продажу. Якщо такі ціни не є такими, що спостерігаються, вони розраховуються, виходячи з очікуваних витрат плюс маржа.

Оцінки виручки, витрат або обсягу виконаних робіт до повного виконання договору переглядаються в разі зміни обставин. Будь-яке збільшення або зменшення розрахункових сум виручки або витрат, що виникає в зв'язку з цим, відображається у складі прибутку або збитку в тому періоді, в якому керівництву стало відомо про обставини, які призвели до їх перегляду.

У разі договорів з фіксованою винагородою покупець сплачує фіксовану суму відповідно до графіка платежів. Якщо вартість послуг, наданих Компанією, перевищує суму платежу, виникає актив за договором з покупцем. Якщо сума платежів перевищує вартість наданих послуг, визнається зобов'язання за договором з покупцем.

Компоненти фінансування

Політика Компанії не передбачає укладення договорів, в яких період між передачею обіцяних товарів або послуг покупцеві і оплатою їх покупцем

перевищує один рік. Отже, Компанія не коригує ціни угоди на вплив вартості грошей у часі.

Дохід від оренди

Дохід від майна, наданого в операційну оренду, враховується за прямолінійним методом протягом строку оренди і включається до складу інших операційних доходів зважаючи на його операційний характер.

в) Податки

Поточний податок на прибуток

Податкові активи та зобов'язання з поточного податку на прибуток за звітний період оцінюються за сумою, передбачуваною до відшкодування від податкових органів або до сплати податковим органам. Податкові ставки та податкове законодавство, що застосовуються для розрахунку даної суми, - це ставки і законодавство, прийняті або фактично прийняті на звітну дату.

Керівництво Компанії періодично здійснює оцінку позицій, відображених у податкових деклараціях, щодо яких відповідне податкове законодавство може бути по-різному інтерпретовано, і в міру необхідності створює резерви.

Відстрочений податок

Відстрочений податок розраховується за методом зобов'язань шляхом визначення тимчасових різниць між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності на звітну дату.

Відстрочені податкові зобов'язання визнаються за всіма оподатковуваними тимчасовими різницями.

Відстрочені податкові активи визнаються за всіма тимчасовими різницями, невикористаними податковими пільгами і невикористаними податковими збитками, в тій мірі, в якій існує значна ймовірність того, що буде існувати оподатковуваний прибуток, проти якого можуть бути зараховані тимчасові різниці, невикористані податкові пільги й невикористані податкові збитки.

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну звітну дату та знижується в тій мірі, в якій досягнення достатнього оподаткованого прибутку, який дозволить використовувати всі або частину відстрочених податкових активів, оцінюється як малоімовірне. Невизнані відстрочені податкові активи переглядаються на кожну звітну дату та визнаються в тій мірі, в якій з'являється значна ймовірність того, що майбутній оподатковуваний прибуток дозволить використовувати відстрочені податкові активи.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання оцінюються за податковими ставками, які, як передбачається, будуть застосовуватися у тому звітному році, в якому актив буде реалізований, а зобов'язання погашено, на основі податкових ставок (та податкового законодавства), які станом на звітну дату були прийняті або фактично прийняті.

Відстрочений податок визнається в прибутку або збитку, за винятком тих випадків, коли він відноситься до статей, визнаних безпосередньо у власному капіталі або в іншому сукупному доході. У такому разі він визнається в іншому сукупному доході або у власному капіталі.

Відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання

зараховуються один проти одного, якщо є юридично закріплене право заліку поточних податкових активів і зобов'язань, і відстрочені податки відносяться до одного і того ж податкового органу.

Податок на додану вартість

Виручка, витрати й активи визнаються за вирахуванням суми податку на додану вартість, крім випадків, коли:

- податок на додану вартість, що виник з придбання активів або послуг, не відшкодовується податковим органом: у цьому випадку податок на додану вартість визнається відповідно як частина витрат на придбання активу або частина статті витрат

Чиста сума податку на додану вартість, що відшкодовується податковим органом або сплачується йому, включається в дебіторську і кредиторську заборгованість, відображену в звіті про фінансовий стан.

г) Основні засоби

Основні засоби обліковуються за первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та / або накопичених збитків від знецінення в разі їх наявності. Така вартість включає вартість заміни частин обладнання і витрати на позики у разі довгострокових будівельних проектів, якщо виконуються критерії їх капіталізації. Витрати на обслуговування, експлуатацію і ремонти основних засобів списуються на витрати періоду у період їх виникнення. Вартість істотних оновлень і вдосконалень основних засобів капіталізується. Якщо при заміні одного з компонентів складних об'єктів основних засобів виконані умови визнання матеріального активу, то відповідні витрати додаються до балансової вартості складного об'єкту. Усі інші витрати на ремонт і технічне обслуговування визнаються у звіті про сукупний дохід в момент понесення. Приведена вартість очікуваних витрат щодо виведення активу з експлуатації після його використання включається до первісної вартості відповідного активу, якщо виконуються критерії визнання резерву під майбутні витрати.

Амортизація розраховується лінійним методом протягом оціночного строку корисного використання активів таким чином:

Будинки, споруди та передавальні пристрої	4-100 років
Машини та обладнання	2-70 років
Транспортні засоби	5-35 років
Інші основні засоби	2-45 років
Капітальні вкладення	не амортизуються

Несуттєві за своєю вартістю активи визнаються витратами в момент їх придбання.

Припинення визнання раніше визнаних основних засобів або їх значного компонента відбувається при їх вибутті або у випадку, якщо в майбутньому не очікується отримання економічних вигод від використання або вибуття даного активу. Доходи або збитки, що виникають в результаті припинення визнання активу (розраховані як різниця між чистими надходженнями від вибуття та балансовою вартістю активу), включаються до складу прибутку або збитку за той звітний рік, в якому визнання активу було припинено.

Ліквідаційна вартість, строк корисного використання та методи амортизації

активів аналізуються наприкінці кожного річного звітного періоду і при необхідності коректуються.

г) Оренда

Визначення того, чи є угода орендою, або чи містить вона ознаки оренди, ґрунтується на аналізі змісту угоди. Оренда класифікується як фінансова, коли за умовами оренди орендар приймає на себе всі істотні ризики і вигоди, пов'язані з володінням відповідними активами. Вся інша оренда класифікується як операційна. При цьому на дату початку дії договору вимагається встановити, чи залежить його виконання від використання конкретного активу або активів, і чи переходить право користування активом у результаті даної угоди.

Компанія як орендар

Платежі з операційної оренди визнаються як витрата в звіті про сукупний дохід рівномірно протягом усього терміну оренди.

Компанія в якості орендодавця

Договори оренди, за яким у Компанії залишаються практично всі ризики та вигоди від володіння активом, класифікуються як операційна оренда. Платежі з оренди визнаються у складі інших операційних доходів на рівномірній основі протягом терміну дії договору.

д) Витрати на позики

Витрати на позики, безпосередньо пов'язані з придбанням, будівництвом або виробництвом активу, який обов'язково потребує тривалого періоду часу для його підготовки до використання відповідно до намірів Компанії або до продажу, капіталізуються як частина первісної вартості такого активу. Усі інші витрати за позиками відносяться на витрати в тому звітному періоді, в якому вони були понесені. Витрати за позиками містять у собі виплату відсотків та інші витрати, понесені Компанією у зв'язку з позиковими коштами.

Тривалим періодом часу, необхідним для створення активу і підготовки його до використання, вважається період, який перевищує 12 місяців.

е) Нематеріальні активи

Нематеріальні активи, які були придбані окремо, при первісному визнанні оцінюються за первісною вартістю. Після первісного визнання нематеріальні активи обліковуються за первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення. Нематеріальні активи, вироблені всередині компанії, капіталізуються в тому випадку, якщо такий актив відповідає критеріям визнання. В іншому випадку витрати не капіталізуються, і відповідні витрати відображаються у звіті про сукупний дохід за звітний рік, в якому вони виникли.

Нематеріальні активи з обмеженим строком корисного використання амортизуються протягом цього терміну і оцінюються на предмет знецінення, якщо є ознаки знецінення даного нематеріального активу. Період і метод нарахування амортизації для нематеріального активу з обмеженим строком корисного використання переглядаються, як мінімум, в кінці кожного звітного періоду. Зміна передбачуваного строку корисного використання або передбачуваної структури споживання майбутніх економічних вигід, утілених в активі, відображається у фінансовій звітності як зміна періоду або методу нарахування амортизації, в залежності від ситуації, і враховується як зміна облікових оцінок. Витрати на амортизацію нематеріальних активів з обмеженим строком корисного використання визнаються у звіті про сукупний дохід в тій

категорії витрат, яка відповідає функції нематеріальних активів.

Амортизація розраховується лінійним методом протягом оціночного строку корисного використання активів таким чином:

Ліцензії, дозволи та робочі проекти	2-30 років
Програмне забезпечення та пов'язані з ним права	1-20 років
Капітальні вкладення	не амортизуються

Дохід або збиток від припинення визнання нематеріального активу вимірюються як різниця між чистою виручкою від вибуття активу та балансовою вартістю активу, та визнаються у звіті про сукупний дохід в момент припинення визнання даного активу.

є) Фінансові інструменти - основні підходи до оцінки

Справедлива вартість - це ціна, яка може бути отримана при продажу активу або сплачена при передачі зобов'язання при проведенні звичайної операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є ринкове котирування на активному ринку. Активний ринок - це ринок, на якому операції з активом або зобов'язанням проводяться з достатньою частотою і в достатньому обсязі, що дозволяє отримувати інформацію про оцінки на постійній основі.

Справедлива вартість фінансових інструментів, що обертаються на активному ринку, оцінюється як сума, отримана при множенні ринкового котирування на окремий актив або зобов'язання на кількість інструментів, утримуваних організацією. Так йде справа навіть в тому випадку, якщо звичайний добовий торговий оборот ринку недостатній для поглинання тієї кількості активів і зобов'язань, яке є у організації, а розміщення замовлень на продаж позицій в окремій операції може вплинути на ринкове котирування.

Моделі оцінки, такі як модель дисконтування грошових потоків, а також моделі, засновані на даних аналогічних операцій, що здійснюються на ринкових умовах, або розгляд фінансових даних об'єкта інвестицій використовуються для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, для яких недоступна ринкова інформація про ціну угод. Результати оцінки справедливої вартості аналізуються і розподіляються за рівнями ієрархії справедливої вартості в такий спосіб: (i) до Рівню 1 відносяться оцінки за ринковими котируваннями (некоригованими) на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань, (ii) до Рівню 2 - отримані за допомогою моделей оцінки, в яких усі використані значні вихідні дані, які або прямо (наприклад, ціна), або побічно (наприклад, розраховані на базі ціни) є спостережуваними для активу або зобов'язання, та (iii) оцінки Рівня 3, які є оцінками, що не засновані виключно на спостережуваних ринкових даних (тобто для оцінки потрібно значний обсяг неспостережуваних вихідних даних). Переводи з рівня на рівень ієрархії справедливої вартості вважаються такими, що мали місце на кінець звітного періоду.

Витрати на проведення угоди є додатковими витратами, що безпосередньо відносяться до придбання, випуску або вибуття фінансового інструменту. Додаткові витрати - це витрати, які не були б понесені, якби угода не відбулася. Витрати на проведення угоди включають виплати та комісійні, сплачені агентам (включаючи працівників, які виступають в якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам, збори, які сплачуються

регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки і збори, що стягуються при передачі власності. Витрати на проведення угоди не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрати на зберігання.

Амортизована вартість є величиною, в якій фінансовий інструмент був оцінений при первісному визнанні, мінус виплати в погашення основної суми боргу, зменшену або збільшену на величину нарахованих відсотків, а для фінансових активів - мінус суми збитків від знецінення. Нарощені відсотки включають амортизацію відкладених при первісному визнанні витрат на угоду, а також будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нарощені процентні доходи і нарощені процентні витрати, включаючи нарощений купонний дохід та амортизований дисконт або премія (включаючи відкладену при наданні комісію, при наявності такої), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей звіту про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки - це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою забезпечення постійної процентної ставки в кожному періоді (ефективної процентної ставки) на балансову вартість інструменту. Ефективна процентна ставка - це ставка, що застосовується при точному дисконтуванні розрахункових майбутніх грошових платежів або надходжень (без урахування майбутніх кредитних витрат) протягом очікуваного часу існування фінансового інструменту або, де це доречно, більш короткого періоду до чистої балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред за плаваючою ставкою, встановленою для даного інструмента, або за іншими змінними факторами, які встановлюються незалежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну обігу інструмента. Розрахунок приведеної вартості включає всі винагороди і суми, виплачені або отримані сторонами за договором, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

Первісне визнання фінансових інструментів

Фінансові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, спочатку визнаються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю, включаючи витрати за угодою. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при первісному визнанні є ціна угоди. Прибуток або збиток при первісному визнанні враховуються тільки в тому випадку, якщо існує різниця між справедливою ціною і ціною угоди, підтвердженням якої можуть служити інші спостережувані на ринку поточні угоди з тим же інструментом або модель оцінки, яка в якості базових даних використовує тільки дані спостережуваних ринків. Після первісного визнання фінансових активів, які оцінюються за справедливою вартістю, та інвестицій в боргові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, визнається оцінний резерв під очікувані кредитні збитки, що призводить до визнання бухгалтерського збитку відразу після первісного визнання активу.

Купівля та продаж фінансових активів, поставка яких повинна проводитися в строки, встановлені законодавством або звичаями ділового обороту для даного ринку (купівля і продаж «на стандартних умовах»), відображаються на дату укладення угоди, тобто на дату, коли Компанія зобов'язується купити або

продати фінансовий актив. Всі інші операції з придбання визнаються, коли Компанія стає стороною договору за цим фінансовим інструментом.

Для визначення справедливої вартості позик пов'язаним сторонам, які не обертаються на активному ринку, Компанія використовує такі моделі оцінки, як модель дисконтування грошових потоків. Існує ймовірність виникнення відмінностей між справедливою вартістю при первісному визнанні, яка приймається рівною ціною угоди, і сумою, визначеною при початковому визнанні за допомогою моделі оцінки, що використовує вихідні дані Рівня 3. Якщо після калібрування вхідних даних для моделей оцінки виникають будь-які відмінності, такі відмінності спочатку визнаються у складі інших активів або інших зобов'язань, а згодом рівномірно амортизуються протягом терміну дії позик пов'язаний сторонам. У разі використання вихідних даних Рівня 1 або Рівня 2 різниці, що виникли, негайно визнаються в прибутку чи збитку.

Класифікація і подальша оцінка фінансових активів: категорії оцінки

Компанія класифікує фінансові активи, використовуючи такі категорії оцінки: оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід і які оцінюються за амортизованою вартістю. Класифікація і подальша оцінка боргових фінансових активів залежить від: (i) бізнес-моделі Компанії для управління відповідним портфелем активів і (ii) характеристик грошових потоків за активом. Станом на 31 грудня 2019 р і 31 грудня 2018 г. Компанія не мала фінансових активів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Класифікація і подальша оцінка фінансових активів: бізнес-модель

Бізнес-модель відображає спосіб, який використовується Компанією для управління активами з метою отримання грошових потоків: чи є метою Компанії (i) тільки отримання передбачених договором грошових потоків від активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків»), або (ii) отримання і передбачених договором грошових потоків, і грошових потоків, що виникають в результаті продажу активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків»), або, якщо не застосовується ані пункт (i), ані пункт (ii), фінансові активи відносяться до категорії «інших» бізнес-моделей і оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Бізнес-модель визначається для групи активів (на рівні портфеля) на основі всіх відповідних доказів діяльності, яку Компанія має намір здійснити для досягнення мети, встановленої для портфеля, наявного на дату проведення оцінки. Фактори, що враховуються Компанією при визначенні бізнес-моделі, включають мету і склад портфеля, минулий досвід отримання грошових потоків по відповідних активах, підходи до оцінки та управління ризиками, методи оцінки прибутковості активів і схему виплат керівникам.

Класифікація і подальша оцінка фінансових активів: характеристики грошових потоків

Якщо бізнес-модель передбачає утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків або для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу, Компанія оцінює, чи становлять собою грошові потоки виключно платежі в рахунок основної суми боргу і відсотків («тест на платежі виключно в рахунок основної суми боргу і відсотків») або «

SPPI-тест»). Фінансові активи з вбудованими похідними інструментами розглядаються в сукупності, щоб визначити, чи є платежі в грошових потоках по ним виключно в рахунок основної суми боргу і відсотків. При проведенні цієї оцінки Компанія розглядає, чи відповідають передбачені договором грошові потоки умовам базового кредитного договору, тобто відсотки включають тільки відшкодування щодо кредитного ризику, тимчасової вартості грошей, інших ризиків базового кредитного договору і маржу прибутку.

Якщо умови договору передбачають схильність до ризику або волатильності, які не відповідають умовам базового кредитного договору, відповідний фінансовий актив класифікується і оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Тест на платежі виключно в рахунок основної суми боргу і відсотків проводиться після первісного визнання активу, і подальша переоцінка не проводиться.

Торгова дебіторська заборгованість Компанії утримується для отримання контрактних грошових потоків і тому в подальшому оцінюється за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка. Деталі щодо політики Компанії по знеціненню і оцінці очікуваних кредитних збитків наведені в Примітці 14.

Рекласифікація фінансових активів

Фінансові інструменти рекласифікуються тільки в разі, коли змінюється бізнес-модель управління цим портфелем в цілому. Рекласифікація проводиться перспективно з початку першого звітного періоду після зміни бізнес-моделі. Компанія не міняла свою бізнес-модель протягом поточного або порівняльного періоду і не виконувала рекласифікацію.

Знецінення фінансових активів: оцінний резерв під очікувані кредитні збитки

На підставі прогнозів Компанія оцінює очікувані кредитні збитки, пов'язані з борговими інструментами, що оцінюються за амортизованою вартістю і за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, і з ризиками, що виникають у зв'язку із зобов'язаннями з надання кредитів і договорами фінансової гарантії. Компанія оцінює очікувані кредитні збитки і визнає забезпечення під кредитні збитки на кожен звітну дату. Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає: (i) неупереджену та виважену з урахуванням ймовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану підтверджену інформацію про минулі події, поточні умови і прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат і зусиль.

Фінансові активи Компанії, на які поширюється нова модель очікуваних кредитних збитків, передбачена МСФЗ (IFRS) 9, представлені торговою дебіторською заборгованістю і інвестиціями в цінні папери. Компанія застосовує спрощений підхід, передбачений в МСФЗ (IFRS) 9, до оцінки очікуваних кредитних збитків, при якому застосовується резерв під очікувані кредитні збитки за весь термін для всієї торгової та іншої дебіторської заборгованості і активів за договором. До грошових коштів і їх еквівалентів також застосовуються вимоги МСФЗ (IFRS) 9 щодо знецінення, виявлений збиток від знецінення був несуттєвим.

Списання фінансових активів

Фінансові активи списуються цілком або частково, коли Компанія вичерпала всі практичні можливості по їх стягненню і прийшла до висновку про

необґрунтованість очікувань щодо відшкодування таких активів. Списання представляє припинення визнання. Ознаки відсутності обґрунтованих очікувань щодо стягнення включають:

- контрагент зазнає значних фінансових труднощів, що підтверджується фінансовою інформацією про контрагента, що знаходиться в розпорядженні Компанії;
- контрагент розглядає можливість оголошення банкрутства або фінансової реорганізації;
- існує негативна зміна платіжного статусу контрагента, обумовлене змінами національних або місцевих економічних умов, що впливають на контрагента.

Компанія може списати фінансові активи, щодо яких ще вживаються заходи щодо примусового стягнення, коли Компанія намагається стягнути суми заборгованості за договором, хоча у неї немає обґрунтованих очікувань щодо їх стягнення.

Похідні фінансові інструменти

Похідні фінансові інструменти, включаючи валютні договори, процентні ф'ючерси, угоди про майбутню процентну ставку, валютні та процентні свопи, а також валютні і процентні опціони, відображаються за справедливою вартістю. Всі похідні інструменти відображаються як активи, якщо справедлива вартість даних інструментів є позитивною, і як зобов'язання, якщо їх справедлива вартість є негативною. Зміни справедливої вартості похідних інструментів включаються в прибуток або збиток за рік. Компанія не застосовує облік хеджування. Станом на 31 грудня 2019 р і 31 грудня 2018 г. Компанія не мала похідних фінансових інструментів.

Деякі похідні інструменти, вбудовані у фінансові зобов'язання та інші нефінансові договори, виділяються з основного договору, якщо їх ризики і економічні характеристики не знаходяться в тісному зв'язку з ризиками і характеристиками основного договору.

Припинення визнання фінансових активів

Компанія списує фінансові активи, (а) коли ці активи погашені або термін дії прав на грошові потоки, пов'язаних з цими активами, закінчився, або (б) Компанія передала права на грошові потоки від фінансових активів або уклала угоду про передачу, і при цьому (i) також передала практично всі ризики і винагороди, пов'язані з володінням цими активами, або (ii) ані передала, ані зберегла практично всі ризики і винагороди, пов'язані з володінням цими активами, але втратила право контролю щодо даних активів. Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній третій стороні без введення обмежень на продаж.

Модифікація фінансових активів

Іноді Компанія переглядає чи іншим чином модифікує договірні умови за фінансовими активами. Компанія оцінює, чи є модифікація передбачених договором грошових потоків істотною з урахуванням, серед іншого, наступних факторів: наявності нових договірних умов, які роблять значний вплив на профіль ризиків по активу (наприклад, участь в прибутку або дохід на капітал), значної зміни процентної ставки, зміни валютної деномінації, появи нового або додаткового кредитного забезпечення, які мають значний вплив на кредитний ризик, пов'язаний з активом, або значного продовження терміну кредиту у випадках, коли позичальник не зазнає фінансових труднощів.

Якщо модифіковані умови істотно відрізняються, так що права на грошові потоки за первісним активу закінчуються, Компанія припиняє визнання початкового фінансового активу і визнає новий актив за справедливою вартістю. Датою перегляду умов вважається дата первісного визнання для цілей розрахунку подальшого знецінення, в тому числі для визначення факту значного збільшення кредитного ризику. Компанія також оцінює відповідність нового кредиту або боргового інструменту критерієм здійснення платежів виключно в рахунок основної суми боргу і відсотків. Будь-які розбіжності між балансовою вартістю первісного активу, визнання якого припинено, та справедливою вартістю нового, значно модифікованого активу відображається у складі прибутку або збитку, якщо зміст відмінності не відноситься до операції з капіталом з власниками.

У ситуації, коли перегляд умов був викликаний фінансовими труднощами у контрагента і його нездатністю виконувати початково узгоджені платежі, Компанія порівнює початкові і скориговані очікувані грошові потоки з активами на предмет значної відмінності ризиків і вигід по активу в результаті модифікації умови договору. Якщо ризики і вигоди не змінюються, то значна відмінність модифікованого активу від початкового активу відсутня і його модифікація не призводить до припинення визнання. Компанія здійснює перерахунок валової балансової вартості шляхом дисконтування модифікованих грошових потоків договору за первісною ефективною процентною ставкою (або по ефективній процентній ставці, скоригованій з урахуванням кредитного ризику для придбаних або створених кредитно-знецінених фінансових активів) і визнає прибуток або збиток від модифікації в прибутку чи збитку.

Категорії оцінки фінансових зобов'язань

Фінансові зобов'язання класифікуються як згодом оцінюються за амортизованою вартістю, крім: (i) фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток: ця класифікація застосовується до похідних фінансових інструментів, фінансових зобов'язань, призначених для торгівлі (наприклад, короткі позиції з цінних паперів), умовному відшкодуванню, визнаному набувачем при об'єднанні бізнесу, і іншим фінансовим зобов'язанням, визначеним як такі при первісному визнанні; та (ii) договорів фінансової гарантії і зобов'язань з надання кредитів. Компанія не мала договорів фінансових гарантій та зобов'язань з надання кредитів станом на 31 грудня 2019 р і 31 грудня 2018 р

Припинення визнання фінансових зобов'язань

Визнання фінансових зобов'язань припиняється в разі їх погашення (тобто коли виконується або припиняється зобов'язання, вказане в договорі, або закінчується термін його виконання).

Обмін борговими інструментами з умовами, що істотно розрізняються, між Компанією і її початковими кредиторами, а також суттєві модифікації умов існуючих фінансових зобов'язань обліковуються як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання. Умови вважаються такими, що істотно розрізняються, якщо дисконтована приведена вартість грошових потоків відповідно до нових умов, включаючи всі сплачені винагороди за вирахуванням отриманих винагород, дисконтовані за первісною ефективною процентною ставкою, як мінімум на 10% відрізняється від дисконтованої приведеної вартості інших грошових потоків за первісним фінансовим зобов'язанням. Крім того, враховуються інші якісні фактори, такі як

валюта, в якій деномінований інструмент, зміна типу процентної ставки, нові умови конвертації інструменту і зміна обмежувальних умов по кредиту. Якщо обмін борговими інструментами або модифікація умов обліковується як погашення, всі витрати або виплачені винагороди визнаються в складі прибутку чи збитку від погашення. Якщо обмін або модифікація не обліковуються як погашення, всі витрати або виплачені винагороди відображаються як коригування балансової вартості зобов'язання і амортизуються протягом строку дії модифікованого зобов'язання.

Модифікації зобов'язань, що не приводять до їх погашення, обліковуються як зміна оцінного значення за методом нарахування кумулятивної амортизації заднім числом, при цьому прибуток або збиток відображається в прибутку чи збитку, якщо економічний зміст відмінності в балансовій вартості не належить до операції з капіталом з власниками.

Взаємозалік фінансових інструментів

Фінансові активи і зобов'язання взаємозараховуються та в звіті про фінансовий стан відображається чистий величина тільки в тих випадках, коли існує юридично визначене право провести взаємозалік відображених сум, а також намір або зробити взаємозалік, або одночасно реалізувати актив і врегулювати зобов'язання. Розглядається право на взаємозалік, яке: (а) не повинно залежати від можливих майбутніх подій і (б) має мати юридичну можливість здійснення при наступних обставинах: (i) в ході здійснення звичайної фінансово-господарської діяльності, (ii) при невиконанні зобов'язання по платежах (події дефолту) та (iii) у разі неспроможності або банкрутства.

ж) Запаси

Запаси оцінюються за найменшою з двох величин: вартістю придбання та чистою вартістю реалізації.

Чиста вартість реалізації визначається як можлива ціна продажу в ході звичайної діяльності, за вирахуванням очікуваних витрат на завершення виробництва і оцінених витрат на реалізацію.

Сировина, матеріали, товари, запасні частини, паливо, інші запаси і Витрати, понесені на доставку сировини і матеріалів до місця призначення і приведення у належний стан, збільшують собівартість таких запасів.

Готова продукція та незавершене виробництво Прямі витрати на матеріали і оплату праці, а також частка виробничих накладних витрат, виходячи з нормальної виробничої потужності, але не включаючи витрати на позики.

Списання запасів здійснюється за методом ФІФО, тобто використовуються у тій послідовності, у якій вони надійшли до Компанії.

з) Знецінення нефінансових активів

На кожную звітну дату Компанія визначає, чи є ознаки можливого знецінення активу. Якщо такі ознаки мають місце, або якщо потрібне проведення щорічної перевірки активу на зменшення корисності, Компанія виробляє оцінку очікуваного відшкодування активу. Сума очікуваного відшкодування активу або одиниці, яка генерує грошові потоки (ОГГП) - це найбільша з таких величин: справедлива вартість активу (ОГГП), за вирахуванням витрат на продаж, і цінність від використання активу (ОГГП). Сума очікуваного відшкодування визначається для окремого активу, за винятком випадків, коли актив не генерує притоки грошових коштів, які, в основному, незалежні від притоку, що

генеруються іншими активами або групами активів. Якщо балансова вартість активу або одиниці, що генерує грошові потоки, перевищує його суму очікуваного відшкодування, актив вважається знеціненим і списується до суми очікуваного відшкодування. При оцінці цінності від використання майбутні грошові потоки дисконтуються за ставкою дисконтування до оподаткування, яка відображає поточну ринкову оцінку тимчасової вартості грошей і ризику, властиві активу. При визначенні справедливої вартості за мінусом витрат на продаж враховуються недавні ринкові угоди (якщо такі мали місце). При їх відсутності застосовується відповідна модель оцінки. Ці розрахунки підтверджуються оціночними коефіцієнтами, котируваннями цін або іншими доступними показниками справедливої вартості.

Компанія визначає суму знецінення, виходячи з детальних планів та прогнозних розрахунків, які готуються окремо для кожної ОГГП, до якої належать окремі активи. Ці плани та прогнозні розрахунки, як правило, складаються на п'ять років. Для більш тривалих періодів розраховуються довгострокові темпи зростання, які застосовуються щодо прогнозованих майбутніх грошових потоків після п'ятого року.

Збитки від знецінення діяльності що триває (включаючи знецінення запасів) визнаються у звіті про сукупний дохід в складі тих категорій витрат, які відповідають функціональному призначенню знеціненого активу.

На кожну звітну дату Компанія визначає, чи є ознаки того, що раніше визнані збитки від знецінення активу, за винятком гудвілу, більше не існують або зменшилися. Якщо така ознака є, Компанія розраховує суму очікуваного відшкодування активу або ОГГП. Раніше визнані збитки від знецінення зменшуються тільки в тому випадку, якщо мала місце зміна в оцінці, яка використовувалася для визначення суми очікуваного відшкодування активу, з часу останнього визнання збитку від знецінення. Сторнування збитків обмежене таким чином, що балансова вартість активу не перевищує його суму очікуваного відшкодування, а також не може перевищувати балансову вартість, за вирахуванням амортизації, по якій даний актив визнавався б у випадку, якщо в попередні роки не був би визнаний збиток від знецінення. Таке відновлення вартості визнається у звіті про сукупний дохід.

и) Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та еквіваленти грошових коштів включають грошові кошти в касі, кошти на банківських рахунках до запитання і інші короткострокові високоліквідні інвестиції з початковим терміном погашення за договором не більше трьох місяців.

Грошові кошти та еквіваленти грошових коштів відображаються за амортизованою вартістю, так як (i) вони утримуються для отримання передбачених договором грошових потоків і ці грошові потоки являють собою виключно платежі в рахунок основної суми боргу і відсотків і (ii) вони не віднесені до категорії оцінюваних за справедливої вартості через прибуток або збиток. Умови, що встановлюються виключно законодавством, не впливають на результати SPPI-тесту, за винятком випадків, коли вони включені в умови договору і застосовувалися б, навіть якби згодом законодавство змінилося.

Залишки коштів з обмеженням використання виключаються зі складу грошових коштів та еквівалентів грошових коштів для цілей складання звіту про рух грошових коштів.

Для цілей звіту про рух грошових коштів, грошові кошти та їх еквіваленти

складаються з грошових коштів та короткострокових депозитів, згідно з визначенням вище, за вирахуванням непогашених банківських овердрафтів.

і) Власні викуплені акції

Власні інструменти капіталу, викуплені Компанією (власні викуплені акції), визнаються за первісною вартістю і зменшують суму капіталу. У звіті про сукупний дохід не визнаються доходи і витрати, пов'язані з придбанням, продажем, випуском або анулюванням власних інструментів Компанії. Різниця між балансовою вартістю та сумою винагороди (у разі повторного випуску) визнається у складі емісійного доходу. Права голосу, що відносяться до власних викуплених акцій анулюються і такі акції не беруть участь в розподілі дивідендів.

ї) Резерви

Резерви визнаються, якщо Компанія має поточне зобов'язання (юридичне або таке, яке впливає із практики), що виникло в результаті минулої події, вибуття ресурсів, які втілюють економічні вигоди, і яке буде потрібно для погашення цього зобов'язання, є імовірним, і може бути отримана надійна оцінка суми такого зобов'язання. Якщо Компанія припускає, що буде одержано відшкодування деякої частини або всіх резервів, наприклад, за договором страхування, відшкодування визнається як окремий актив, але тільки в тому випадку, коли отримання відшкодування не підлягає сумніву. Витрати, що відносяться до резерву, відображаються у звіті про сукупний дохід за вирахуванням відшкодування.

к) Винагороди працівникам.

План з встановленими внесками. Компанія платить передбачені законодавством внески до Пенсійного фонду України на користь своїх співробітників. Внески розраховуються як відсоток від поточної валової суми заробітної плати і відносяться на витрати по мірі їх виникнення.

План із визначеною виплатою.

Компанія зобов'язана відшкодувати державі суми пенсій, що виплачуються державою працівникам Компанії, які працювали у шкідливих або важких умовах і тому мають право на отримання пенсійного забезпечення до настання пенсійного віку, визначеного нормативно-правовими актами.

Витрати за такими зобов'язаннями були нараховані у цій фінансовій звітності з використанням методу нарахування прогнозованих грошових одиниць стосовно працівників, які мають право на отримання таких виплат.

Зобов'язання, визнане у звіті про фінансовий стан у зв'язку з пенсійним планом із встановленими виплатами, являє собою поточну вартість зобов'язання за планом із встановленими виплатами на звітну дату. Зобов'язання за планом із встановленими виплатами розраховується щороку незалежними актуаріями за методом прогнозованої умовної одиниці. Приведена вартість зобов'язання за пенсійним планом із встановленими виплатами визначається шляхом дисконтування розрахункового майбутнього відтоку грошових коштів із застосуванням ринкової доходності державних облігацій, строк погашення яких приблизно відповідає строку вказаного зобов'язання. Ставка дисконту визначається з урахуванням різних джерел інформації, включаючи доходність державних облігацій та високоякісних корпоративних довгострокових облігацій станом на звітну дату.

Вартість минулих послуг визнається одразу у звіті про сукупний дохід, а

переоцінки визнаються в іншому сукупному доході.

Вартість пенсійного плану із встановленими виплатами та інших довгострокових програм для працівників, а також приведена вартість зобов'язання з пенсійних виплат визначаються з використанням актуарних оцінок. Актуарна оцінка полягає у визначенні ставки дисконту, майбутнього зростання розміру заробітної плати, рівня смертності та майбутнього зростання розміру пенсійних виплат. Складність оцінки і основних припущень та довгостроковий характер зобов'язання за пенсійним планом із встановленими виплатами роблять його вкрай чутливим до змін у цих припущеннях. Усі припущення переглядаються станом на кожну звітну дату (Примітка 14).

2.5. Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності

Ця фінансова звітність за рік, що завершився 31 грудня 2019 р., є першою фінансовою звітністю Компанії, що підготована за МСФЗ. За попередні звітні періоди, закінчуючи роком, завершився 31 грудня 2018 р., Компанія складала фінансову звітність згідно національних положень стандартів бухгалтерського обліку (П(С)БО).

Відповідно, Компанія підготувала фінансову звітність згідно МСФЗ, які застосовуються щодо звітних періодів, що завершується 31 грудня 2019 р. або після цієї дати, разом з порівняльною інформацією станом на 31 грудня 2018 р. та за рік, що завершився на зазначену дату, як описано в обліковій політиці. При підготовці цієї фінансової звітності відповідний МСФЗ вступний Рвіт про фінансовий стан Компанії був підготовлений на 1 січня 2018 р., дату переходу Компанії на МСФЗ. У цій примітці пояснюються основні коригування, виконані при перерахунку звіту про фінансовий стан, складеного на 1 січня 2018 р. згідно П(С)БО, а також раніше опублікованої підготовленої згідно з П(С)БО фінансової звітності станом на 31 грудня 2018 р. та за рік, що завершився на зазначену дату.

Застосовані виключення

МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» звільняє компанії, що вперше застосовують МСФЗ, від ретроспективного застосування деяких МСФЗ.

Компанія застосувала такі винятки:

- Компанія скористалася наданим винятком і розкрила наступні суми перспективно з дати переходу на МСФЗ (МСФО вимагають розкриття відповідних сум за поточний та чотири попередніх річних звітних періоду):
(i) приведена вартість зобов'язань за планом з встановленими виплатами, справедлива вартість активів програми, а також профіцит або дефіцит плану; та (ii) коригування на основі досвіду, що виникають за зобов'язаннями і активами плану.

Оціночні значення

Оціночні значення на 1 січня 2018 р. та 31 грудня 2018 р. відповідає оціночним значенням на ці ж дати, прийнятим згідно з П(С)БО (після коригувань з урахуванням відмінностей в обліковій політиці).

Звірка капіталу Компанії на 1 січня 2018 р. (дата переходу на МСФЗ)

В тисячах гривень	Примітка	За П(С)БО	Коригування	За МСФЗ
Статутний капітал		3 394	-	3 394
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	а	8 765	(1 557)	7 208
Разом власний капітал		12 159	(1 557)	10 602

Звірка капіталу Компанії на 31 грудня 2018 р.

В тисячах гривень	Примітка	За П(С)БО	Коригування	За МСФЗ
Статутний капітал		3 394		3 394
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	а	29 921	(2 202)	27 719
Разом власний капітал		33 315	(2 202)	31 113

Звірення загального сукупного доходу за рік, що завершився 31 грудня 2018 року.

В тисячах гривень	Примітка	За П(С)БО	Коригування	За МСФЗ
Чистий прибуток / (збиток) за період	а	21 154	(118)	21 036
Інший сукупний дохід	а		(532)	(532)
Загальний сукупний дохід		21 154	(650)	20 504

Примітки

- а) На дату переходу Компанія вперше визнала у фінансовій звітності пенсійне зобов'язання. Згідно національним П(С)БО Компанія визнавала витрати з пенсійного плану касовим методом. Згідно МСФЗ пенсійні зобов'язання визнаються за актуарним методом. Пенсійне зобов'язання було визнано в повному обсязі з віднесенням відповідної суми до складу нерозподіленого прибутку.
- б) Виконані при переході на МСФЗ коригування призводять до виникнення відповідних тимчасових різниць. Згідно з положеннями облікової політики, про які згадувалося в Примітці 3.3, Компанія повинна враховувати такі різниці. Коригування відкладеного податку були визнані в залежності від операції, яка призвела до їх виникнення, або у складі нерозподіленого прибутку, або в якості окремого компонента капіталу.
- в) Сума коригувань чистого прибутку за період представлена такими статтями:
- а. Коригування витрат на винагороди працівникам внаслідок визнання пенсійного плану з встановленими виплатами.
- г) Перехід від П(С)БО до МСФЗ суттєво не вплинув на Звіт про рух грошових коштів.

3. Суттєві бухгалтерські оцінки і судження

Компанія робить оцінки і припущення, що впливають на суми активів та зобов'язань, визнаних у звітності, протягом наступного фінансового року. Оцінки і судження постійно аналізуються та ґрунтуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи очікування майбутніх подій, яке при існуючих обставинах вважається обґрунтованим. Крім згаданих оцінок, керівництво також використовує певні судження при застосуванні принципів облікової політики. Судження, які найбільше впливають на суми, визнані у фінансових звітах і оцінки, які можуть призвести до значних коректувань балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Судження

У процесі застосування облікової політики керівництво використовувало такі судження, що найбільш суттєво впливають на суми, які визнані в фінансовій звітності:

Знецінення нефінансових активів

Знецінення має місце, якщо балансова вартість активу чи одиниці, що генерує грошові потоки, перевищує його вартість, яка відшкодовується, що є найбільшою з таких величин: справедлива вартість за вирахуванням витрат на продаж і цінність використання. Розрахунок справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж ґрунтується на наявній інформації по комерційним угодам продажу аналогічних активів чи оснований на ринкових цінах за вирахуванням додаткових витрат, що понесені у зв'язку з вибуттям активу. Розрахунок цінності використання ґрунтується на моделі дисконтованих грошових потоків. Інформація про грошові потоки береться з бюджету на наступні п'ять років.

Знецінення дебіторської заборгованості з основної діяльності та іншої дебіторської заборгованості.

Керівництво оцінює імовірність погашення заборгованості з основної діяльності по окремим клієнтам. При проведенні такого аналізу до уваги беруться наступні фактори: аналіз дебіторської заборгованості з основної діяльності та іншої дебіторської заборгованості, їх співставлення з термінами кредитування клієнтів, фінансовий стан клієнтів та погашення ними заборгованості в минулому.

Пенсійні зобов'язання та інші винагороди працівникам

Керівництво оцінює пенсійні та інші винагороди працівникам з використанням методу прогнозованої умовної одиниці на підставі актуарних припущень, що ґрунтуються на всій наявній у керівництва інформації про змінні величини, які визначають остаточну вартість виплати пенсій та інших винагород працівникам. У зв'язку з тим, що пенсійний план знаходиться в компетенції державних органів, у Компанії не завжди є доступ до всієї необхідної інформації. Внаслідок цього на суму зобов'язань з пенсійного забезпечення можуть впливати судження про те, чи вийде працівник на пенсію достроково і коли це станеться, чи буде Компанія зобов'язана фінансувати пенсії колишніх співробітників залежно від того, чи продовжує колишній співробітник працювати в небезпечних умовах, а також імовірності того, що працівники будуть переведені

з пенсійної програми, що фінансується державою, на пенсійну програму, що фінансується Компанією. Розрахунок теперішньої вартості пенсійних зобов'язань залежить від ряду чинників, що визначаються на основі актуарних розрахунків з використанням цілої низки припущень. Основні припущення, використані при визначенні чистих доходів (витрат) з пенсійних забезпечень, включають ставку дисконтування та очікуване зростання заробітної плати. Будь-які зміни в цих припущеннях вплинуть на балансову вартість пенсійних зобов'язань. Внаслідок відсутності довгострокових високоліквідних корпоративних та державних облігацій, випущених у гривнях, для оцінки прийнятної ставки дисконтування необхідні значні професійні судження. У Примітці 16 описані ключові припущення та фактори залежності.

Визнання відкладених податкових активів

Чисті відкладені активи – це податки на прибуток, що будуть відшкодовані через зниження оподатковуваного прибутку у майбутньому. Відстрочені податкові активи визнаються в тій мірі, в якій імовірно, що відповідну податкову вигоду вдасться реалізувати. При визначенні майбутніх оподатковуваних доходів та суми податкових вигод керівництво використовує судження та розрахунки оподатковуваного прибутку за попередні періоди, а також майбутнього очікуваного доходу, як це уявляється імовірним при існуючих обставинах.

Податкове законодавство

Податкове, валютне і митне законодавство України продовжує розвиватися. Суперечливі положення трактуються по-різному, і, хоч керівництво вважає, що його тлумачення є доречним і обґрунтованим, немає ніяких гарантій відносно того, що воно не буде опротестовано податковими органами (Примітка 18).

4. Прийняття нових чи переглянутих Стандартів та Інтерпретацій

Керівництво Компанії проаналізувало всі зміни до Стандартів та Інтерпретацій, що почали діяти з 1 січня 2019 р.

МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти»

У липні 2014 року Рада з МСФЗ випустила остаточну редакцію МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти», яка замінює МСФЗ (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» та всі попередні редакції МСФЗ (IFRS) 9. МСФЗ (IFRS) 9 об'єднує разом три частини проекту з обліку фінансових інструментів: класифікація та оцінка, знецінення та облік хеджування. МСФЗ (IFRS) 9 набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати.

МСФЗ (IFRS) 15 «Виручка за договорами з покупцями»

МСФЗ (IFRS) 15 був випущений в травні 2014 року і передбачає модель, що включає п'ять етапів, яка буде застосовуватися щодо виручки за договорами з покупцями. Згідно МСФЗ (IFRS) 15 виручка визнається в сумі, що відображає відшкодування, право на яке організація очікує отримати в обмін на передачу товарів або послуг покупцеві.

Новий стандарт по виручці замінить всі існуючі вимоги МСФЗ до визнання виручки. Вимагається повне ретроспективне застосування або модифіковане ретроспективне застосування для річних періодів, що починаються 1 січня 2019

року або після цієї дати.

МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда» (випущений 13 січня 2016 року і набуває чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати)

МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда» визначає принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації в звітності щодо операцій оренди. Всі договори оренди призводять до отримання орендарем права використання активу з моменту початку дії договору оренди, а також до отримання фінансування, якщо орендні платежі здійснюються протягом періоду часу. Відповідно до цього, МСФЗ (IFRS) 16 скасовує класифікацію оренди в якості операційної або фінансової, як це передбачається МСФЗ (IAS) 17, і замість цього вводить єдину модель обліку операцій оренди для орендарів.

Компанія є орендарем за договорами оренди, і основні зміни, пов'язані з прийняттям МСФЗ (IFRS) 16 - це необхідність визнавати: (а) активи і зобов'язання по відношенню до всіх договорів оренди, за винятком короткострокових і договорів з низькою вартістю; та (б) амортизацію об'єктів оренди окремо від відсотків по орендним зобов'язанням в звіті про прибуток або збиток і інший сукупний дохід.

Станом на 1 січня 2018 року Компанія не має зобов'язань з операційної оренди без права припинення.

Ефект від застосування МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда» не є суттєвим.

Компанія почала застосовувати нові стандарти з 01 січня 2018 року.

Застосування цих стандартів значно не вплинуло на фінансову звітність і власний капітал.

5. Операції з пов'язаними особами

Пов'язані сторони, з якими Компанія проводила операції протягом 2019 року

ПрАТ «Новополтавський кар'єр»
ТОВ «Дельта Т Запоріжжя»
ТОВ «ДБУ №57»
ТОВ «УПТК Мокрянський кам'яний кар'єр»
ТОВ «Авто Граніт»

Пов'язані сторони можуть проводити операції на умовах та в обсягах, що відрізняються від тих, на яких були б проведені операції між непов'язаними сторонами.

Нижче описано суми операцій між тими пов'язаними сторонами, з якими Компанія здійснювала операції або має залишки за станом на 31 грудня 2019 року.

В тисячах гривень	2019 рік	2018 рік
Дебіторська заборгованість з основної діяльності та інша дебіторська заборгованість	7 538	10 547
Кредиторська заборгованість з основної діяльності та інша кредиторська заборгованість	781	2 496

Статті доходів та витрат по операціям з пов'язаними сторонами за рік були наступними:

В тисячах гривень	2018 рік	2019 рік
Реалізація щебеневої продукції	25044	15390
Інша реалізація	152	1504
Придбання сировини та матеріалів	6732	4133
Придбання послуг	1348	661

Винагорода основного керівного персоналу

До складу основного управлінського персоналу на кінець 2019 р. входить одна особа керівників вищої ланки (на кінець 2018 року – 1 особа). Загальна сума винагороди основних керівників була включена в адміністративні витрати і складала:

В тисячах гривень	2019 рік	2018 рік
Короткострокові винагороди	786743,41грн	634971,70грн
Винагороди по закінченню трудової діяльності		

6. Елементи операційних витрат, інші доходи, витрати та коригування, що включені до Звіту про комплексний прибуток (збиток)

6.1. Елементи операційних витрат

В тисячах гривень	2019 рік	2018 рік
Матеріальні витрати	44 018	58 292
Витрати на оплату праці	37 938	32 780
Відрахування на соціальні заходи	7 349	6 049
Витрати на амортизацію	4 998	4 523
Інші витрати	65 681	84 485
	159 984	186 129

6.2. Інші операційні доходи та інші доходи

В тисячах гривень	2019 рік	2018 рік
Дохід від курсової різниці	22 965	597
Дохід від реалізації запасів та інших послуг	234	680
Дохід від штрафів, пеней	0	0
Інші операційні доходи	687	247
Інші доходи	624	483
Дохід від участі в капіталі	34	240
	24 544	2 247

6.3. Інші операційні витрати та інші витрати

В тисячах гривень	2019 рік	2018 рік
Збиток від купівлі - продажу валюти	4	100
Збиток від курсової різниці	24 089	993
Собівартість реалізованих запасів та інших послуг	333	246
Витрати на безнадійну заборгованість	775	529
Збитки від штрафів	65	141
Інші операційні витрати	562	1 087
	25 828	3 096

6.4. Фінансові витрати

В тисячах гривень	2019 рік	2018 рік
Витрати на нарахування відсотків	2 218	908

6.5. Винагороди працівникам

В тисячах гривень	2019 рік	2018 рік
Заробітна плата	37 572	31 395
Витрати на соціальне забезпечення	8 132	6 816
Витрати на оплату відпусток (Примітка 15)	4 490	5 203
Витрати на нарахування преміальних виплат	0	0
Витрати на пенсійне забезпечення та виплату винагород по закінченню трудової діяльності (Примітка 13)	214	130
	50 408	43 544

7. Податок на прибуток

Основні компоненти витрат з податку на прибуток за звітні роки, що закінчилися 31 грудня 2019 і 2018 рр.:

В тисячах гривень	2019 рік	2018 рік
Поточний податок на прибуток	8 643	4 574
Відстрочений податок на прибуток, пов'язаний з виникненням або зменшенням тимчасових різниць	(40)	44
Витрати / (Доходи) з податку на прибуток	8 603	4 618

Відстрочені податкові активи та зобов'язання оцінюються за ставками податку на прибуток, які, як очікується, будуть застосовуватися в періодах, коли буде реалізований актив або здійснено розрахунок за зобов'язанням, відповідно до податкових ставок, передбачених Податковим кодексом.

В тисячах гривень	На 1 січня 2018 року	Витрати/(Доходи) віднесено на		На 31 грудня 2018 року
		фінансовий результат	інший сукупний дохід / власний капітал	
Податковий ефект тимчасових різниць, що зменшують суму оподаткування				
Забезпечення виплат персоналу	280	11	117	408
Основні засоби	(1)	-		(1)
Інвестиції	(344)	(43)		(387)
Дебіторська заборгованість	33	(12)		21
Усього відстроченого податкового активу	(32)	(44)	117	41

В тисячах гривень	На 1 січня 2019 року	Витрати/(Доходи) віднесено на			На 31 грудня 2019 року
		фінансовий результат	інший дохід / власний капітал	сукупний	
Податковий ефект тимчасових різниць, що зменшують суму оподаткування					
Забезпечення виплат персоналу	408	36		154	598
Основні засоби	(1)				(1)
Інвестиції	(387)	(6)			(393)
Дебіторська заборгованість	21	10			31
Усього відстроченого податкового активу	41	40		154	235

Компанія проводить залік відстрочених податкових активів та податкових зобов'язань, бо вони відносяться до податку на прибуток, який стягуються одним і тим податковим органом.

Сума заборгованості з поточного податку на прибуток становить:

В тисячах гривень	31 грудня 2019 року	31 грудня 2018 року
Кредиторська / (дебіторська) заборгованість з податку на прибуток	1 381	1 683

8. Основні засоби

Дивись таблицю на наступній сторінці.

В тисячах гривень	Будинки, споруди та передавальні пристрої	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	Інші основні засоби	Малоцінні необоротні активи	Всього
На 1 січня 2018 року							
Первісна вартість	8 112	44 853	15 033	1 314	246	210	69 768
Накопичений знос та резерв під знецінення	3 003	36 309	12 945	1 246	162	210	53 875
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2018 року	5 109	8 544	2 088	68	84	0	15 893
Надходження	146	3 154	4573	188	492		8 553
Вибуття	0	0	21	0	0	0	21
- первісна вартість		20	875	24		10	929
- знос		20	854	24		10	908
Нарахування амортизації	235	2 990	1191	41	39		4 496
Нарахування (сторно) втрат від знецінення							0
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2018 року	5 020	8 708	5 449	215	537	0	19 929
На 31 грудня 2018 року							
Первісна вартість	8 258	47 987	18 731	1 478	738	200	312 669
Накопичений знос та резерв під знецінення	3 238	39 279	13 282	1 263	201	200	121 182
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2018 року	5 020	8 708	5 449	215	537	0	191 487
Надходження		527	871	150	75		1 623
Вибуття	0	0	25	0	0	0	25
- первісна вартість		29	28	31		20	108
- знос		29	3	31		20	83
Нарахування амортизації	242	3 052	1 500	75	47		4 916
Нарахування (сторно) втрат від знецінення							0
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2019 року	4 778	6 183	4 795	290	565	0	188 169
На 31 грудня 2019 року							
Первісна вартість	8 258	48 485	19 574	1 597	813	180	78 907
Накопичений знос та резерв під знецінення	3 480	42 302	14 779	1 307	248	180	62 296
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2019 року	4 778	6 183	4 795	290	565	-	16 611

Відповідно до діючого законодавства у сфері бухгалтерського обліку Компанія вперше застосувала МСФЗ станом на 01 січня 2018 року.

Об'єкти основних засобів були оцінені на дату переходу на МСФЗ за їх справедливою вартістю, яка була прийнята в якості умовною первинною вартістю.

Витрати на амортизацію основних засобів розподілені наступним чином:

В тисячах гривень	2019 рік	2018 рік
Виготовлення продукції	3 244	3 451
Адміністративні витрати	837	639
Витрати на збут	834	405
Інші операційні витрати	1	1
	1 916	4 496

9. Нематеріальні активи

Станом на 31 грудня нематеріальні активи склалися з таких компонентів:

В тисячах гривень	2019 рік	2018 рік	2017 рік
Програмне забезпечення	74	74	20
Права користування природними ресурсами	1416	1265	0
Усього	1 490	1 339	20

У 2019 і 2018 роках в сумі нематеріальних активів, в основному програмного забезпечення та пов'язаних з ними прав, відбулися такі зміни:

В тисячах гривень	Первісна вартість	Накопичена амортизація	Балансова вартість
На 1 січня 2018 року	83	(63)	20
Придбання / (амортизація) за рік	1 280	(27)	1 253
На 31 грудня 2018 року	1 363	(90)	1 273
Придбання / (амортизація) за рік	209	(82)	127
На 31 грудня 2019 року	1 572	(172)	1 400

10. Товарно-матеріальні запаси

Станом на 31 грудня товарно-матеріальні запаси були такими:

В тисячах гривень	2019 рік	2018 рік	2017 рік
Сировина та матеріали	1 551	1 680	907
Паливо	2 071	905	1 547
Запасні частини	11 873	6 910	4 775
Тара	12	12	12
Будівельні матеріали	6	3	17
МБП	1 239	725	544
Незавершене виробництво	710	1 557	
Готова продукція	8 285	6 763	3 559
Товари	17	468	466
Усього	25 764	19 023	11 827

У 2019 році у складі витрат було визнано списання товарно-матеріальних запасів в сумі 44 018 тисяч гривень (у 2018 році – 58 292 тисяч гривень).

11. Дебіторська заборгованість з основного виду діяльності та інша дебіторська заборгованість

Станом на 31 грудня дебіторська заборгованість з основного виду діяльності та інша дебіторська заборгованість були такими:

В тисячах гривень	31 грудня 2019 року	31 грудня 2018 року	01 січня 2018 року
Дебіторська заборгованість з основної діяльності	25 708	16 040	9 808
Мінус резерв під знецінення	(173)	(119)	(185)
Дебіторська заборгованість з основної діяльності – чиста вартість	25 535	15 922	9 623
Передплата постачальникам			188
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	865	1 576	874
Інша дебіторська заборгованість та інші активи	1 767	1 535	327
Мінус резерв під знецінення			
Усього нефінансових активів	2 632	3 111	1 389
Усього дебіторської заборгованості з основної діяльності та іншої дебіторської заборгованості	28 167	19 033	11 012

Станом на 31 грудня 2019 року 33,47% дебіторської заборгованості з основної діяльності та іншої дебіторської заборгованості деноміновано в іноземній валюті (на 31 грудня 2018 року – 0%, на 01 січня 2018 року – 29,48%).

Передплати включають аванси за сировину, матеріали, транспортні та інші послуги.

У сумі резерву на знецінення дебіторської заборгованості з основної діяльності та іншої дебіторської заборгованості відбулися наступні зміни:

В тисячах гривень	2019 рік	2018 рік
Резерв на знецінення на 1 січня	119	185
Нараховано резерву під знецінення протягом року	772	529
Сторновано резерву		
Суми, списані протягом року як безповоротні	718	596
Резерв на знецінення на 31 грудня	173	119

12. Грошові кошти та їх еквіваленти

Станом на 31 грудня грошові кошти та їх еквіваленти були такими:

В тисячах гривень	2019 рік	2018 рік	2017 рік
Залишки на банківських рахунках:	33 290	14 134	9 553
- деноміновані в гривнях	32 232	11 657	9 553
- деноміновані в іноземній валюті	1 058	2 477	
Залишки в касі:			
- деноміновані в гривнях			
Грошові кошти, використання яких обмежено			
Усього грошових коштів та їх еквівалентів	33 290	14 134	9 553

Залишки на банківських рахунках не прострочені та не знецінені.

13. Зобов'язання з пенсійного забезпечення

В Україні працівникам з (особливо) шкідливими або важкими умовами праці призначаються т.зв. пільгові пенсії, право на які дані працівники отримують до настання віку пенсії по старості. Розмір пільгової пенсії визначений за формулою і носить характер плану з визначеними виплатами.

Ці пільгові пенсії фінансуються розподільчим способом, тобто щороку з Пенсійного Фонду України, без створення спеціального резерву або фонду. Однак, за вимогами законодавства України Компанія зобов'язана частково фінансувати виплати пільгових пенсій своїм співробітникам, які працюють або працювали в (особливо) шкідливих і важких умовах праці. Компанія також добровільно надає ряд довгострокових соціальних пільг.

Розмір пільгової пенсії визначається за формулою залежно від ряду параметрів, в тому числі розміру зарплати працівника-учасника і стажу його роботи. Право на отримання пенсії виникає після виконання ряду умов по загального трудового стажу, стажу на (особливо) шкідливих і важких роботах і досягненні певного віку. (Часткове) фінансування пільгових пенсій припиняється при досягненні віку, що дає право на пенсію за віком відповідно до ст.26 ЗУ від 09.07.2003 № 1058-IV.

Зазначені вище виплати носять характер пенсійного та довгострокового соціального плану з певним рівнем виплат. Компанія фінансує свої зобов'язання по пенсіях і соціальних пільг, використовуючи розподільний принцип (англ. Pay-as-you-go), тобто за рахунок поточного бюджету покриваються тільки поточні витрати відповідного періоду.

Компанія не створює будь-яких спеціальних резервів або фондів, а також не придбає термінові ануїтети або страхові поліси зі страхування життя для фінансування цих виплат. Таким чином, програма повністю не фондується, в результаті чого план має дефіцит на звітну дату.

11 жовтня 2018 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій». Основні зміни

торкнулися наступних законодавчих норм, які впливають на порядок призначення пенсії за віком та суму пенсії:

1. Коефіцієнт страхового стажу. З 1 жовтня 2018 року передбачено перерахунок раніше призначених пенсій за єдиною формулою і матеріалами пенсійних справ - автоматично, без звернення пенсіонерів. Для перерахунку використовується єдиний показник середньої заробітної плати по Україні за 2014-2017 роки. При цьому і в подальшому при призначення / перерахунок пенсії величина оцінки одного року страхового стажу зменшується з 1,35% до 1%.
2. Пенсійний вік і мінімальний страховий стаж. Прямого підвищення пенсійного віку не передбачається. Поетапно змінюються норми виходу на пенсію, а саме змінюються вимоги до страхового стажу для вікових груп:

в 60 років при стажі:

- в 2018 році залишається незмінним - 15 років;
- в 2019 році право на призначення пенсії мають лише ті люди, у яких є 25 років страхового стажу;
- з 2019 року зі кожним роком мінімальний страховий стаж буде збільшуватися на 1 рік, поки в 2028 року не стане 35 років.

У 63 роки при стажі:

- в 2019 році право на призначення пенсії мають лише ті люди, у яких є 15 років страхового стажу;
- з 2019 року зі кожним роком мінімальний страховий стаж буде збільшуватися на 1 рік, поки в 2028 року не стане 25 років.

З 1.01.2019 в 65 років при стажі від 15 років.

У зв'язку з цим виникла негативна вартість послуг минулих періодів в розмірі 22 280 тис. грн., яка була оцінена на кінець звітної періоду як різниця між сумою зобов'язань з урахуванням вищевказаних змін в законодавстві та сумою зобов'язань без урахування впливу таких змін. Негативна вартість послуг минулих періодів визнається негайно і відображається у складі доходів у звітному періоді.

Суми, що визнані у фінансовій звітності за планом зі встановленими виплатами за станом на 31 грудня становлять:

В тисячах гривень	2019 рік	2018 рік	2017 рік
Поточна вартість зобов'язань за нефінансованим планом зі встановленими виплатами	3 324	2 265	1 554
Суми, визнані у складі фінансового результату	1 233	532	-
Суми, визнані у складі іншого сукупного доходу	2 091	1 733	-

14. Позикові кошти

В тисячах гривень	2019 рік	2018 рік	2017 рік
Довгострокові позикові кошти	6 873	5 600	18 600
Кредити	6 600	5 600	18 600
Зобов'язання з оренди (див. Примітку 15)	273	-	-
Поточні позикові кошти	3 873	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з оренди (див. Примітку 15)	3 121	-	-
Заборгованість за нарахованими відсотками	752	-	-
Усього позикових коштів	10 746	5 600	18 600

Позикові кошти не забезпечені заставою.

15. Оренда

Компанія як орендар

Компанія має договір оренди екскаватора. Термін оренди становить 1 рік. Зобов'язання за договором оренди забезпечені правом власності орендодавця на орендовані активи. Після закінчення договору право власності переходить до орендаря.

Нижче представлена балансова вартість визнаних активів в формі права користування та її зміни протягом періоду:

В тисячах гривень	2019 рік	2018 рік
На 01 січня	-	-
Витрати на амортизацію	-	-
На 31 грудня	4 062	-

Нижче представлена балансова вартість зобов'язань з оренди і її зміни протягом періоду:

В тисячах гривень	2019 рік	2018 рік
На 01 січня	-	-
На 31 грудня	3 394	-
Короткострокові	3 121	-
Довгострокові	273	-

У Компанії також є деякі договори оренди активів з терміном оренди менше 12 місяців і договори оренди офісного обладнання, що має низьку вартість. Відносно цих договорів Компанія застосовує звільнення від визнання, передбачені для короткострокової оренди і оренди активів з низькою вартістю.

Компанія як орендодавець

Компанія уклала ряд договорів операційної оренди основних засобів та нерухомості. Дані договори оренди укладені на 1 рік. Всі договори оренди включають положення про можливість перегляду орендної плати в сторону підвищення та продовження строку оренди на щорічній основі. Дохід від оренди, визнаний Компанією протягом року, склав: 545 тис. грн. (2018 рік: 175 тис. грн.) і включений до складу чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

16. Кредиторська заборгованість з основної діяльності та інша кредиторська заборгованість

В тисячах гривень	2019 рік	2018 рік	2017 рік
Кредиторська заборгованість з основної діяльності	10 519	5 456	449
Заробітна плата до виплати	1 414	1 059	1 216
Заборгованість за придбані основні засоби	-	-	-
Усього фінансової кредиторської заборгованості	11 933	6 515	1 665
Аванси, отримані від покупців	-	-	6
Резерв по невикористаних відпустках та винагородах	5 011	4 891	3 924
Інша кредиторська заборгованість	21 366	23 672	15 073
Усього не фінансової кредиторської заборгованості	26 377	28 563	19 003
Усього кредиторської заборгованості	38 310	35 078	20 668

17. Податки та збори до сплати

Станом на 31 грудня інші податки та збори до сплати були наступними:

В тисячах гривень	2019 рік	2018 рік	2017 рік
Збори, нараховані (утримані) на заробітну плату	257	198	315
Податки, нараховані (утримані) на заробітну плату	228	139	203
Податок на додану вартість	697	660	
Усього податків та зборів до сплати	1 182	997	518

18. Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики

Податкове законодавство. Податкове та митне законодавство в Україні може тлумачитися по-різному й часто змінюється. Відповідні державні органи можуть оскаржувати тлумачення цього законодавства керівництвом Компанії і його застосування в ході діяльності, і існує можливість того, що операції та діяльність, які в минулому не оскаржувалися, будуть оскаржені. В результаті, податкові органи можуть нарахувати істотні додаткові суми податків, штрафів та пені. Податкові органи мають право перевіряти податкові періоди протягом трьох календарних років після їх завершення. За певних обставин перевірки можуть охоплювати більш тривалий період.

Судові процедури. Час від часу в ході діяльності Компанії їй пред'являються позови. Керівництво дотримується думки, що істотні збитки за такими позовами понесені не будуть.

19. Управління фінансовими ризиками

В ході своєї діяльності Компанія піддається цілому ряду фінансових ризиків, серед яких ринковий ризик (у тому числі ціновий ризик, ризик грошових потоків), кредитний ризик і ризик ліквідності.

Кредитний ризик. Компанія схильна до кредитного ризику, який є ризиком того, що одна із сторін операції з фінансовим інструментом спричинить

понесення фінансових збитків іншою стороною внаслідок невиконання зобов'язання за договором. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних та інших операцій Компанії з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Компанія створює резерв під знецінення в сумі, що представляє собою оцінку керівництвом понесених збитків від дебіторської заборгованості з основної діяльності та іншої дебіторської заборгованості. Основними компонентами цього резерву є резерв під покриття збитків від конкретних активів, які є значними окремо, і резерв під покриття понесених, але ще не виявлених збитків від групи аналогічних активів. Резерв під покриття збитків від групи активів розраховується на підставі даних, отриманих в результаті аналізу конкретного активу.

Ризик процентної ставки. Оскільки у Компанії немає значних процентних активів, доходи і грошові потоки від основної діяльності, в основному, не залежать від змін ринкових процентних ставок. Ризик зміни процентної ставки, якому піддається Компанія, пов'язаний з довгостроковими позиковими коштами. Позикові кошти, видані під фіксовану процентну ставку, наражають Компанію на ризик зміни справедливої вартості процентної ставки.

Інший ціновий ризик. Рівень ризику зміни цін на товари, якому піддається Компанія, зумовлений загальними умовами, які існують в економіці України. Для управління цим ризиком Компанія укладає довгострокові договори на постачання продукції.

Ризик ліквідності. обачність при управлінні ризиком ліквідності передбачає наявність достатньої суми грошових коштів і фінансових ресурсів для виконання зобов'язань при настанні строку їх погашення. Керівництво відстежує рівень ліквідності щодня. Для цього використовуються ключові показники діяльності, такі як EBITDA і коефіцієнт погашення дебіторської заборгованості, що дозволяє домогтися активного моніторингу цільового рівня ліквідності керівництвом. Для управління одночасно ризиком ліквідності та кредитним ризиком широко використовується практика передоплати.

20. Управління капіталом

Метою Компанії при управлінні капіталом є забезпечення подальшої роботи в якості безперервно діючого підприємства, щоб приносити прибуток акціонерам і вигоди іншим зацікавленим сторонам, а також підтримувати оптимальну структуру капіталу для зменшення його вартості. Для підтримки або коригування структури капіталу Компанія може коригувати суму дивідендів, що виплачуються акціонерам, повертати капітал акціонерам, випускати нові акції або продавати активи для зменшення суми боргу.

Як і інші компанії, що працюють у тій же галузі, Компанія контролює величину капіталу на підставі співвідношення власних і позикових коштів. Це співвідношення розраховується як чиста сума зобов'язань, розділена на загальну суму капіталу, управління яким здійснюється. Чиста сума зобов'язань розраховується як загальна сума позикових коштів (включаючи поточні і довгострокові позикові кошти, показані в консолідованому балансі) мінус грошові кошти та їх еквіваленти. Загальна сума капіталу, управління яким здійснює Компанія, дорівнює власному капіталу, показаному в звіті про фінансовий стан.

21. Події після закінчення звітного періоду

Значних подій після закінчення звітного періоду, які вимагали б коригування фінансової звітності чи відповідного розкриття, не сталося.

Компанія розглядає поширення у 2020 році пандемії COVID-19 як подію, що не вимагає коригування, тому що розмір впливу події на майбутні періоди визначити неможливо.

Урядом України та органами місцевого самоврядування для забезпечення громадян від поширення хвороби вживаються заходи щодо запобігання виникнення та поширення коронавірусної хвороби. Виробничі потужності Компанії розташовані в регіонах, які особливо не постраждали внаслідок епідемії.

Управлінським персоналом розглядався вплив суджень щодо облікових оцінок, зокрема впливу пандемії COVID-19 та запровадження карантинних та обмежувальних заходів на невизначеність оцінки та розкриття у фінансовій звітності інформації, пов'язаної з відповідними обліковими оцінками.

На думку управлінського персоналу для Компанії пандемія COVID-19 та запровадження карантинних та обмежувальних заходів може спричинити непрямий фінансовий вплив на діяльність. На дату затвердження цієї фінансової звітності вплив запроваджених карантинних засобів суттєво не вплинув на діяльність Компанії.

Дата затвердження цієї звітності 10 квітня 2020р.

Директор
ТОВ "МКК №3"

Головний бухгалтер
ТОВ "МКК №3"

Свистун Р.М

Цесельська М.А